

Arlanda Flygsamlingars Vänner

Mars 2013

Ansvarig utgivare: Bertil Boberg

Redaktör: Jan Forsgren

Den framtida placeringen av luftfartssamlingarna

Trafikverkets utredning om den framtida placeringen går nu in i slutfasen. En rekommendation skall lämnas till Trafikverkets generaldirektör den 31 mars, vilken sedan lämnar frågan vidare till regeringen för beslut. Det finns fyra olika alternativ; 1) att luftfartssamlingarna blir kvar på Arlanda, 2) en flytt till Skavsta, 3) en flytt till Siljansnäs, 4) förrådsställning på obestämd tid.

Inom AFV hoppas vi givetvis på alternativ 1. Flera saker talar för Arlanda; vi har det största befolkningsunderlaget (1,8 miljoner potentiella besökare inom en radie om 5 mil), vi finns centralt i nordöstra Mälardalen, samlingarna har historiskt sett alltid funnits på Arlanda eller i dess omedelbara närhet, en demontering och transport av de historiska föremålen då undviks, samt att det, förutom förrådsställning, utgör det billigaste alternativet.

Under januari och februari 2013 har ett antal möten hållits, där flera intressenter uttalat sitt stöd för att samlingarna ska bli kvar på Arlanda. Bland dessa intressenter märks Swedavia, SAS, Sigtuna kommun, Stockholms länsstyrelse, Sigtuna företagare m fl. Första veckan i mars skall en avsiktsförklaring lämnas in till Trafikverkets utredare Hans Rode. Denna avsiktsförklaring kommer att innehålla uppgifter om huvudmannaskap, drift och ekonomi.

I sammanhanget kan nämnas att Swedavia bjuder på hyreskostnaden under det första kvartalet i samband med den pågående utredningen. Som nämnts ovan, ser AFV Arlanda som den mest naturliga placeringen av det framtida civila Luftfartsmuseet.

Vi hoppas alla att regeringen kommer att fatta ett för alla parter klokt beslut i denna fråga.

Sverige behöver ett civilt Luftfartsmuseum!

Jan Forsgren

Arlanda Flygsamlingar

Kontaktinformation:

Öppettider för visning och telefonsamtal helgfria tisdagar, torsdagar kl 10:00 – 15:00

Postadress:

Arlanda Flygsamlingar Vänner,
c/o LFV,
190 45 STOCKHOLM-ARLANDA
Tel: 08-593 600 33

E-post: arlandasamling@telia.com

Hemsida: www.arlandaflygsamlingar.se

Plusgiro: 352680-3

Organisationsnr: 802411-6561

Besöksadress:

Kabinvägen, Stockholm-Arlanda

Kontaktpersoner:

Bertil Boberg: 070-482 71 28

E-post: bertil.boberg@telia.com

Kurt Ivarsson: 018-380 977

E-post: kurt.ivarsson2@comhem.se

Nord NC 701 SE-KAL

En hel del har hänt med vår Nord NC 701 den senaste tiden. Stabilisatorn, som demonterades 2011, har sedan dess rengjorts, korrosionsskyddats och primermålat. Inte mindre än sju lager färg fanns på vissa delar. Den grå primerfärgen kommer att övermålas med en rödorange färg, populärt kallad 'Dayglow'.

Fenor och roder har tagits in från 'Blå tältet'. Värt att notera är att vi har fyra st roder, av vilka två kommer från SE-KAM! Dessa är i bättre skick än SE-KALs roder.

Roder och fenor har demonterats och rengöring inletts. På respektive fena fanns en plåt, som var ordentligt fastsatt med inte mindre än 81 skruvar.

Målsättningen är att under senvintern och våren montera ihop stabilisatorn, och, när fenor och roder också restaurerats, montera ihop dem till en enhet. Tanken är sedan att fira upp den kompletta stabilisatorn i taket för temporär förvaring. Miro Patocka har gjort ett fantastiskt arbete med att återställa stabilisatorn till dess forna glans.

Stabilisatorn i verkstaden.

Foto: Jan Forsgren

De båda propellrarna lyftes bort under 2012. Arbetet med att demontera och rengöra propellermekanismen har påbörjats.

Under hösten lyftes båda motorerna bort från SE-KAL. Det som utförde detta arbete var Sture Holm, Bosse Ekström Ulrich Hild och Jan Forsgren. Den andra (vänstra) motorn lyftes ned i slutet av november 2012, en dag innan ett rejält snöoväder

drabbade Arlanda! Inför motorlyften tömdes respektive oljetank på sitt innehåll. I den högra oljetanken fanns ungefär 15 liter olja, medan den andra oljetanken var snustorr! Arbetet med att rengöra båda motorerna och motorkåporna har påbörjats av Sture Holm och Bosse Ekström.

Bo Ekström, Sture Holm och Ulrich Hild inför lyftet av den vänstra motorn.

Foto: Jan Forsgren

Till våren kommer vi att inleda jobbet med att sära på vingar och kropp, allt för att få flygplanet i mer hanterbara delar inför det kommande restaureringsarbetet.

Historik

I sammanhanget kan nämnas att SE-KAL med största säkerhet var den sista av sitt slag att flygas.

Den 23 december 1970 landade Ivan 'Pimpo' Norrman på Arlanda. Den dåvarande brandchefen ville enligt uppgift 'förbruka' flygplanet i en brandövning. Tack vare Per Björkner och Göthe Johanssons ingripande kom SE-KAL istället att överföras till de civila flygsamlingarna.

Dock kom det att användas för evakueringsövningar, under vilka olja i fat antändes för att simulera brand i flygplanet. När oljan antändes evakuerades flygplanet av de ombordvarande, varefter skum sprutades på flygplanskrovet. Detta har tyvärr resulterat i en del korrosionsskador, framförallt på undersidan av kroppen.

Förutom brandövningsplatsen har SE-KAL under åren även varit uppställd på K-rampen.

SE-KAL som hon såg ut i december 2012. Foto: Jan Forsgren

Målsättning

Först den 25 mars 2004 kunde flygplanet flyttas till en uppställningsplats utanför samlingarna.

Förutom de ovan nämnda korrosionsskadorna har även trädurken inne i flygplanet blivit söndertrampad.

På ett propellerblad finns för övrigt bokstäverna PeO inristade.

Målsättningen är att det framtida civila Luftfartsmuseet skall kunna visa en fullt restaurerad Nord NC 701 och därmed kunna berätta historien om Kartverkets (och sedermera Lantmäteriverkets) flygverksamhet.

Jan Forsgren

Donation från Flygjournalisternas Klubb

I början av året erhöll AFV en donation från Flygjournalisternas Klubb. Donationen omfattade inte mindre än 13 000 kronor! Dessa pengar kommer att

användas för inköp av material för våra pågående projekt, däribland Nord NC 701, Albatros B.II (NAB 9) och Götaverken GV 38. AFV vill härmed framföra sitt stora tack för den mycket givmilda gåvan.

Jan Forsgren

Kvartalsredogörelse 1204

18 personer ur frivilliggruppen har under 266 arbetsdagar på helgfria tisdagar och torsdagar utfört nedanstående renoverings- och underhållsarbeten vid Arlanda Flygsamlingar under fjärde kvartalet 2012:

Projekt 174: N.A.B.9 (Albatros B.IIa) Montering och tillverkning av delar till under- och övervingar jämte förberedelse för tillverkning av skevroder mm pågår

Projekt 176: Klemm K1 35D SE-BHF Renovering av motor och avgassystem är avslutat. Vi planerar, i mån av väderlek, göra en 'roll-out' av flygplanet i samband med årsmötet.

Projekt 178: GV 38 SE-AHD Komplettering av instrumentbräda, cowling och inredning pågår.

Projekt 182 Nord NC 701 SE-KAL Båda motorerna har lyfts av, och finns nu inomhus. Arbete med rengöring och renovering har inletts. Arbetet med att rengöra och renovera stabilisatorn är nästan klart. Arbete med fenor och roder har inletts.

Projekt 183 DC-9 simulator och Linktrainer Linktrainern har färdigställts till körbart skick. Arbete med vissa finjusteringar pågår. Instrumentbräda till Piper PA-28 har färdigställts till körbart skick. Den är mycket populär bland våra besökare.

Förutom ovannämnda pågår arbete med att registrera modeller, manualer och foton.

Arlanda 2013-01-20

Bertil Boberg

Ur gömmorna

Vid Arlanda Flygsamlingar finns tusentals föremål som alla har anknytning till svensk civil luftfart. Bland dessa föremål finns många foton. Många visar flygplan som inte längre finns kvar. Exempel på dylika foton är två st som visar en Friedrichshafen G.IIIa, en tysk två-motorigt bombflygplan

som i december 1919 köptes av A W Wicander. Flygplanet flögs till Ljungbyhed, där det blev kvar till oktober 1922. Det erbjöds till Arméns Flygkompani, som tackade nej. Däremot ingick flygplanet som en del av i en auktion över Thulinverkens kvarlåtenskap. Vem vet, kanske finns delar kvar av flygplanet någonstans i Sverige?

Bilden visar det före detta bombflygplanet strax efter ankomsten till Ljungbyhed. Enligt uppgift lär Elsa Andersson, Sveriges första aviatrix, vara med på bilden. Notera de stora påmålade svenska flaggorna på kropp och fena/sidroder. Att färgerna har bytt plats beror på att fotografen använt sig av ortokromatisk film. Foto: Per Björknens samling

DU HAR VÄL INTE GLÖMT BORT ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN?